

Warszawa, dnia 2019-05-15

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: ŻW.ppw.873.23.2019

**Pan
Jacek Łukaszewicz
Prezes Krajowej Rady
Lekarsko-Weterynaryjnej
al. Przyjaciół 1 lok. 2
00-565 Warszawa**

Wspaniałemu Panu Prezesie!

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 marca 2019 r.¹ przekazujące Apel Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej, Rady Sekcji Krajowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Weterynarii i Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „Medicus Veterinarius” w sprawie koniecznego wzmocnienia finansowo-kadrowego Inspekcji Weterynaryjnej oraz w sprawie zapowiedzianej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi „reformy systemu nadzoru weterynaryjnego”, skierowany do Prezesa Rady Ministrów, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W kwestii postulatów płacowych uprzejmie informuję, że choć Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie został wyposażony w kompetencje do kształtowania wynagrodzeń w podległych mu inspekcjach, popiera i podejmuje wszelkie możliwe inicjatywy zmierzające do poprawy sytuacji ich pracowników. Wśród ostatnich działań należy wymienić wniosek o pilne zwiększenie zatrudnienia i wynagrodzeń w Inspekcji Weterynaryjnej, zgodnie z wnioskami Wojewodów oraz wniosek o zmianę przeznaczenia części rezerwy celowej w kwocie 39.999.121 zł na sfinansowanie wynagrodzeń pracowników Inspekcji Weterynaryjnej (wraz z pochodnymi). Dodatkowo, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają prace nad wprowadzeniem zmian w organizacji nadzoru sprawowanego przez Inspekcję Weterynaryjną, tak by opierał się on w większym stopniu o zasoby kadrowe tej instytucji oraz możliwe było jej elastyczne, dostosowane do bieżących potrzeb, finansowanie.

¹ KILW/012/01/19

Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna	
Data 20.05.19	SPRAWA
L. dz. 487/19	012/01/19

W odniesieniu do postulatu przywrócenia świadectw zdrowia na każdym etapie przemieszczania dla wszystkich zwierząt rzeźnych, zapewniając odpowiednie wynagrodzenie za tę czynność urzędową, uprzejmie wyjaśniam.

Aktualnie istnieje obowiązek zaopatrywania w świadectwa zdrowia przesyłek świń przemieszczanych w obrocie krajowym, który wynika z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 lutego 2018 r. *w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń* (Dz. U. poz. 513, z późn. zm.).

Świadectwa zdrowia wystawiane są przez urzędowego lekarza weterynarii na podstawie badania klinicznego świń przeprowadzonego nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem tych świń. Zgodnie z tym rozporządzeniem na obszarze całego kraju obowiązują świadectwa zdrowia przesyłek świń przemieszczanych w obrocie krajowym, w które zaopatruje się przesyłki świń:

- wprowadzanych do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy,
- świń przeznaczonych do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie i zawieszonych.

Ponadto, w związku z sytuacją epizootyczną w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń (ASF) wprowadzono rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. *w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń* (Dz. U. z 2018 r. poz. 290 z późn. zm.), na obszarze całego kraju obowiązek zaopatrywania w świadectwa zdrowia również przesyłek świń przemieszczanych do rzeźni.

Dodatkowo, zgodnie z przepisami załącznika I sekcja IV do rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi* (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.), które przewidują w odniesieniu do niektórych gatunków zwierząt, tj. świń, drobiu, zajęczaków oraz zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych, możliwość przeprowadzenia badania przedubojowego na terenie gospodarstwa ich pochodzenia, po przeprowadzeniu takiego badania przez urzędowego lekarza weterynarii wystawiane jest przez niego odpowiednie świadectwo zdrowia przewidziane dla zwierząt żywych przewożonych z gospodarstwa do rzeźni.

W zakresie regulacji dotyczących świadectw zdrowia przy przemieszczaniu bydła obowiązują przepisy art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. *o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967), które nakładają obowiązek zaopatrywania przesyłki przywożonych zwierząt w oryginał świadectwa zdrowia oraz art. 20 ust. 1 i 2 ww. ustawy dotyczący obowiązku zaopatrywania przesyłki zwierząt w oryginał świadectwa zdrowia w przypadku handlu bydłem.

Uwzględniając powyższe, w tym obowiązujące przepisy unijne, aktualnie nie jest planowane wprowadzanie zmian w zakresie funkcjonowania systemu certyfikowania przesyłek zwierząt kierowanych do rzeźni przez urzędowych lekarzy weterynarii.

Jeśli chodzi o instytucję lekarza weterynarii opiekującego się stadem, należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 283 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”), przedmiotowe rozporządzenie stosuje się od dnia 21 kwietnia 2021 r. z wyjątkiem art. 270 ust. 1 i art. 274, które stosuje się od daty jego wejścia w życie.

W związku z powyższym, obowiązek zapewnienia przez podmiot utrzymujący zwierzęta, przeprowadzenia przez lekarza weterynarii kontroli stanu zdrowia zwierząt obowiązywać będzie z dniem 21 kwietnia 2021 r., a nie jak wskazano w piśmie „z końcem 2019 r.”.

Zgodnie z przepisami załącznika II sekcja III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.), podmioty prowadzące rzeźnię nie mogą przyjmować zwierząt do rzeźni, jeżeli nie wystąpiły o udzielenie odpowiednich informacji dotyczących łańcucha żywnościowego, przechowywanych w rejestrach gospodarstwa pochodzenia zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.4.2004, str. 1, z późn. zm.) oraz takich informacji nie uzyskały. Ponadto rzeźnię muszą otrzymać informacje nie później niż 24 godziny przed przybyciem zwierząt do rzeźni. Jeżeli właściwy organ udzieli zezwolenia i gdy nie naraża to na szwank celów tego rozporządzenia, informacje dotyczące łańcucha żywnościowego mogą zostać przekazane później niż 24 godziny przed przybyciem do rzeźni zwierząt dowolnego gatunku, których dotyczą, lub zostać przekazane wraz z tymi zwierzętami do rzeźni. Jednak wszelkie istotne informacje dotyczące łańcucha żywnościowego, których znajomość mogłaby spowodować poważne zakłócenia działalności rzeźni, powinny zostać udostępnione podmiotowi prowadzącemu rzeźnię wystarczająco wcześniej przed przybyciem zwierząt do rzeźni, tak aby umożliwić mu odpowiednie zaplanowanie działalności rzeźni. Podmiot prowadzący rzeźnię musi dokonać oceny odnośnych informacji i przekazać otrzymane informacje dotyczące łańcucha żywnościowego urzędowemu lekarzowi weterynarii. Zwierzęta nie mogą zostać poddane ubojowi ani patroszeniu bez uprzedniej zgody urzędowego lekarza weterynarii.

W kwestii postulatu dotyczącego wprowadzenia obowiązku poświadczania przez lekarza weterynarii opiekującego się danym gospodarstwem wiarygodności łańcucha żywnościowego wyjaśniam, że materia dotycząca łańcucha żywnościowego została uregulowana w przepisach UE, tj. przede wszystkim w przepisach wspomnianych wyżej rozporządzeń - obowiązujących wprost we wszystkich państwach członkowskich UE i nie jest obecnie planowana ich zmiana w odniesieniu

do kwestii dotyczących wprowadzenia obowiązku poświadczania przez lekarza weterynarii opiekującego się danym gospodarstwem wiarygodności łańcucha żywnościowego.

Odnosnie propozycji wprowadzenia powszechnego ubezpieczenia zwierząt gospodarskich należy poinformować, że zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. *o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich* (Dz. U. z 2019 r. poz. 477), stosowane są z budżetu państwa dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia następujących zdarzeń losowych:

- dla produkcji roślinnej (tj. upraw – zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, suszy, ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych,
- dla produkcji zwierzęcej (tj. bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, uboju z konieczności.

Zgodnie z ww. ustawą dopłaty z budżetu państwa do składek ubezpieczenia przysługują producentom rolnym w wysokości do 65% składki. Z przepisów ustawy wynika obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych przez rolnika, który uzyskał płatności bezpośrednie do gruntów rolnych, tj. upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, grad, suszę, ujemnych skutków przezimowania oraz przymrozków wiosennych.

W związku z powyższym, funkcjonujący w Polsce system ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich można traktować jako system powszechny, gdyż każdy producent rolny może skorzystać z dopłaty do składki ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Niezależnie od powyższego, należy poinformować, że w ramach konkursu GOSPOSTRATEG Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisało z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju umowę na realizację projektu pt.: *Ubezpieczenia gospodarcze w holistycznym zarządzaniu ryzykiem w rolnictwie zorientowanym na zrównoważenie, wdrażanie innowacji i technologii oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu*. Głównym celem projektu jest zaproponowanie rozwiązań zwiększających efektywność i racjonalność wydatkowania środków budżetowych w oferowane już obecnie polskim rolnikom produkty ubezpieczeniowe i poszerzenie ich listy, które po pilotażu w praktyce będą mogły stanowić podstawę do dokonania nowelizacji istniejących regulacji prawno-administracyjnych oraz wdrożenia nowych norm z tego zakresu.

Dzięki temu działaniu można będzie zracjonalizować również wydatki ponoszone przez państwo na pomoc *ad hoc* w razie wystąpienia katastrof naturalnych (m.in. kredyty klęskowe, dotacje na odtwarzanie produkcji rolniczej).

Zaprojektowane produkty ubezpieczeniowe staną się składnikiem szerszej konstrukcji systemu holistycznego zarządzania ryzykiem w polskim rolnictwie. To drugi główny cel tego projektu. Holistyczna koncepcja zarządzania ryzykiem w rolnictwie, wg OECD to taka, która ujmuje możliwie wszystkie ryzyka, ich relacje i wzajemne interakcje, przepływy informacji między interesariuszami oraz różne formy partnerstwa publiczno-prywatnego.

Powyższe cele osiągnie się w trzyletnim okresie, realizując w nim trzy zadania, których wspólną częścią będzie proces stopniowego dochodzenia do nadającego się do praktycznego wdrożenia zestawu pięciu produktów ubezpieczeniowych. Będzie on składał się z aktualizacji bieżącej oferty, instrumentów stabilizowania przychodów, ubezpieczania nadwyżek i dochodów, kontraktów indeksowych oraz alternatywnych schematów subsydiowania krajowych ubezpieczeń rolnych.

W ramach projektu konstruowany będzie również pożądaný system holistycznego zarządzania ryzykiem, który będzie jednak rozszerzony w stosunku do ujęcia stosowanego przez OECD. Polegać to będzie głównie na wkomponowaniu ryzyka wewnątrzrolniczego w zarządzanie, tradycyjne i zrównoważone, ryzykiem całych łańcuchów żywnościowych. Nowością w konstruowaniu powyższego systemu będzie bilansowanie i modelowanie ryzyka na poziomie rodzin rolniczych, a nie tylko w sferze działalności gospodarczej. Trzecim rodzajem modyfikacji koncepcji OECD będzie zintegrowanie ubezpieczeń z instrumentami finansowymi rynków transakcji terminowych. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie skuteczności krajowych ubezpieczeń rolnych w zakresie funkcji poprawiania alokacji ryzyka, ochrony istniejącego majątku w rolnictwie, akumulacji kapitału, mobilizowania zasobów finansowych i tworzenia kultury oraz bodźców do stałego doskonalenia holistycznego zarządzania ryzykiem.

Projekt będzie realizowany przez konsorcjum koordynowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Będzie ono obejmować dwa instytuty badawcze (Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy) oraz dwie uczelnie publiczne (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu).

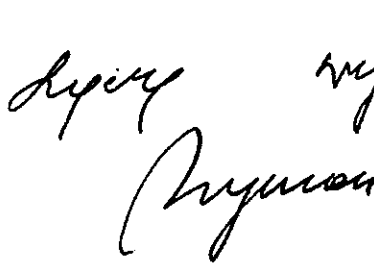

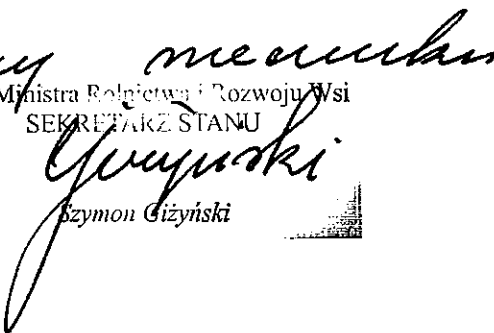
Odnosząc się do postulatów dotyczących organizacji Inspekcji Weterynaryjnej, tak jak już wspomniano powyżej, trwają prace nad wprowadzeniem zmian w nadzorze sprawowanym przez Inspekcję. Zdaję sobie sprawę, że kwestia tzw. „etatyżacji” budzi wątpliwości środowisk lekarsko-weterynaryjnych, jednak zwracam uwagę, że już w obecnym stanie prawnym zadania Inspekcji Weterynaryjnej winny być wykonywane w pierwszej kolejności przez jej pracowników. Powiatowy lekarz weterynarii może bowiem wyznaczyć do wykonywania niektórych zadań Inspekcji Weterynaryjnej lekarzy weterynarii niebędących pracownikami Inspekcji, gdy spełnione są przesłanki określone w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o *Inspekcji Weterynaryjnej* (Dz. U.

z 2018 r. poz 1557), tj. jeżeli z przyczyn finansowych lub organizacyjnych nie jest on w stanie wykonać ustawowych zadań etatowymi pracownikami inspektoratu.

Obecnie jedynie w przypadku 1 rzeźni i 519 zakładów przetwórstwa mięsnego nadzór i badanie mięsa wykonywany jest wyłącznie przez lekarzy weterynarii – etatowych pracowników Inspekcji Weterynaryjnej. Lekarze weterynarii wyznaczeni w drodze decyzji administracyjnej powiatowego lekarza weterynarii wykonują ww. czynności w 762 rzeźniach i 832 zakładach przetwórstwa mięsnego. Dążenie do stanu, w którym powiatowy lekarz weterynarii będzie mógł w większym stopniu wykonywać swoje ustawowe zadania przy pomocy własnych pracowników nie powinno budzić wątpliwości. Resort rolnictwa nie planuje przy tym rezygnacji z możliwości wyznaczania lekarzy weterynarii w sytuacjach, gdy będzie to niezbędne dla realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej.

W kwestii nawiązywania stosunku pracy z powiatowymi lekarzami weterynarii oraz zastępcami powiatowych lekarzy weterynarii na podstawie powołania należy wyjaśnić, że rozwiązanie to zostało wprowadzone w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (ASF). Zmiana przepisów dotyczących zatrudnienia powiatowych lekarzy weterynarii i ich zastępców służyła zapewnieniu właściwego nadzoru wojewódzkiego lekarza weterynarii nad powiatowym lekarzem weterynarii, a w konsekwencji skutecznemu zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz zapobieganiu rozprzestrzeniania się takich chorób.

Odnosnie podporządkowania Inspekcji Weterynaryjnej Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi powodującego, jak podkreślono w piśmie, „ewidentny konflikt interesów” uprzejmie wyjaśniam, że zarówno Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jak i organy Inspekcji Weterynaryjnej nie posiadają własnych interesów, lecz kompetencje – rozumiane jako zespół uprawnień i obowiązków. Między tymi kompetencjami, w szczególności w zakresie rynku rolnego i bezpieczeństwa żywności, nie zachodzi żaden konflikt, gdyż jedynie bezpieczna żywność może być wprowadzana na rynek, co wynika wprost z art. 14 rozporządzenia (WE) nr 178/2002².

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Eryk Bryman

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (BPRM.217.4.5.2019.JG(2))

² Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, s. 1, z późn. zm.)